

Asia: VN/13333/2025

## **Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (valmistavan opetuksen lisäopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitus)**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Mitä mieltä olette perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta?**

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja kommentoimme esitystä vammaisten lasten ja nuorten yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Vammaisfoorumin mielestä maahan muuttaneiden lasten ja nuorten, joiden kielitaito ei riitä perus- tai toisen asteen koulutukseen, tulee saada tarvitsemansa valmistava opetus ja tarvittaessa lisäopetusta. Tämä tukee yhdenvertaisia mahdollisuuksia opiskeluun ja myöhemmin työllistymiseen. Esitys vahvistaisi oppilaan edellytyksiä saavuttaa riittävä peruskielitaito ja osallistua perusopetukseen. Kannatamme esitystä yhdenvertaisuutta vahvistavana.

Emme pidä tarkoituksenmukaisena rajata Suomessa syntyneitä lapsia valmistavan opetuksen ulkopuolelle (esityksen kirjausta, jonka mukaan vain ulkomailla syntyneet voisivat osallistua valmistavaan opetukseen). Suomessa syntyneitä valmistavaan opetukseen osallistuneita lapsia on vähän, eikä merkittävää säästöä muutoksesta syntyisi. Vaikutukset yksittäisille lapsille ja perheille voivat olla merkittäviä ja yhdenvertaisuutta vaarantavia. On oppilaita, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ei ole riittävä perusopetuksessa menestymiseen esimerkiksi perheen monikielisyyden tai kotikielen vuoksi, vaikka he ovat syntyneet Suomessa. Taustalla voi olla myös vanhempien toimintakykyyn liittyviä haasteita.

Valmentavaa opetusta on saatava riittävästi lapsen tarpeisiin nähden. Kielitaito mahdollistaa yhdenvertaisen osallistumisen koulupolulle ja ehkäisee syrjäytymistä. Vammaisfoorumi haluaa muistuttaa myös valmentavaa opetusta antavien ammattilaisten riittävästä osaamisesta erilaisiin tuen tarpeisiin ja apuvälineisiin liittyen.

**Onko perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus mielestänne tarpeellinen?**

-

**Onko perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitusratkaisu toimiva?**

-

**Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottamista koskevaan osuuteen esityksessä?**

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen osalta Vammaisfoorumi yhtyy yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston lausuntoon, eikä kannata maksujen korottamista. 24 % korotus on tuntuva ja todennäköisesti aiheuttaisi pienituloisille perheille merkittäviä haasteita. Pahimmillaan lapsi jäisi vaille tarvitsemaansa iltapäivähoitoa ja vanhempien työssä käynti vaikeutuisi. Vammaisfoorumi on erityisen huolissaan lapsista, joilla on erityisen tuen tarpeita, mutta jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin. Erityisesti näiden lasten osalta maksujen korottaminen voi johtaa siihen, että lapsen kehityksen kannalta tärkeä, turvallinen iltapäivätoiminta vaihtuu yksinäisiin hetkiin kotona.

Esityksessä todetaan, että korotuksilla olisi negatiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia, eikä sitä näin ollen voida pitää hyväksyttävänä. Kaikkien jo tehtyjen (työttömyysturvan ja asumistuen leikkaukset) ja suunniteltujen (toimeentulotuen saamisen kiristäminen) heikennysten yhteisvaikusta lasten ja lapsiperheiden asemaan ei ole riittävästi arvioitu. Vammaisfoorumi haluaa muistuttaa myös vammaisten vanhempien lasten yhdenvertaisuudesta. Perheissä, joissa jollain perheenjäsenellä on vamma tai pitkäaikaissairaus ehdotetun kaltaiset maksun korotukset voivat aiheuttaa merkittäviä toimeentulon haasteita ja lisätä perheiden kuormitusta.

**Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen indeksisäännöstä koskevaan osuuteen esityksessä?**

-

**Onko teillä muuta lausuttavaa esitysluonnoksesta (esim. vaikutusarvioinnit)**

-

**Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä**

[Vammaisfoorumin lausunto \(tiivistelmä\) valmistavan opetuksen lisäopetuksesta ja aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoituksesta 6.8.2025.pdf](#)

Ignatius Katri  
Vammaisfoorumi ry

